

LS. Trần Thanh Hiệp, GD. Trung tâm nhân quyền VN tại Paris, đang có mặt tại Washington để tham dự lễ phát giải thưởng nhân quyền năm 2009

Phát biểu với đài Á Châu Tự Do, luật sư của các tòa án Paris và Sài Gòn cho rằng nạn công lý tại Việt Nam ngày nay là mặt nạ công lý phi nhân quyền.

Luật sư Trần Thanh Hiệp, Giám đốc Trung tâm nhân quyền Việt Nam tại Paris

Mọi quý vị theo dõi cuộc phỏng vấn của Gia Minh với luật sư Trần Thanh Hiệp.

Tình hình nhân quyền tại Việt Nam

Gia Minh: Lý do gì đã đưa tới việc Luật sư hiệp nhận có mặt tại Hoa Thịnh Đốn?

Trần Thanh Hiệp: Tôi vừa qua Paris qua đây từ ngày hôm qua để tham dự buổi lễ phát giải thưởng Ma ng Lữ Nhân Quyền 2009 năm nay để chúc tại Hoa Thịnh Đốn thay vì Quốc Cam nh mô năm. Với cách chủ tịch Trung Tâm Việt Nam về Nhân Quyền, tru s đã t tại Paris, tôi có mặt trong buổi lễ đó để hòng ững việc làm rất có ý nghĩa

cu a Ma ng L i Nhân Quyền Vi t Nam nhằm ba o v e và tiến thẳng nhân quyền cho đồng bào trong n c.

Gia Minh: Theo luật s , tình tra ng nhân quyền Vi t Nam vào th i đi m ngày Quốc Tế Nhân Quyền năm nay có gì khác so v i tình tra ng vào cùng th i đi m năm ngoái?

Tr n Thanh Hi p: Tuy cũng có ít nhiều biến đ i về mắ t theo dõi, bắt giam và xét x các nhân vậ t đối lậ p v i chế đ i , nh ng pha i nói về mắ t chính sách thì chắ ng nh ng không có tiến b o mà còn có leo thang đàn áp n a là đắ ng khác. Bằng c là tr c đ t leo thang đàn áp ấy, nhiều luông đ luậ n phát xuất t các c cấ u quốc tế và Vi t Nam tranh đấu cho nhân quyền đã khậ n thiết yêu cầu hành pháp Hoa Kỳ ghi tên tr i la i nhà cầm quyền Hà Nô i vào sô đen nhân quyền CPC.

Tr c đ t leo thang đàn áp ấy, nhiều luông đ luậ n phát xuất t các c cấ u quốc tế và Vi t Nam tranh đấu cho nhân quyền đã khậ n thiết yêu cầu hành pháp Hoa Kỳ ghi tên tr i la i nhà cầm quyền Hà Nô i vào sô đen nhân quyền CPC

Đe chắ n đ ng cu c đàn áp nhân quyền đ i nhiều hình th c và trong nhiều đi a ha t tôn giáo, chính trị , văn hóa, lao đ i ng cu a Hà Nô i đã diễn ra trong năm nay Vi t Nam. Tôi muốn kê thêm ra đây mô t t ng x m i cu a nhà cầm quyền Hà Nô i nh mô t b c leo thang biê u hiê n mô t đe doạ l n cho cu c tranh đấu ôn hòa đòi t do dân chu trong n c. Đó là thái đ i đàn áp mà ng i ta pha i nói 1à máy móc cu a Hà Nô i. Thậ t vậ y, luậ n điê u trắ ng tr n bất cân lế pha i theo đó đ i mắt nhà cầm quyền Hà Nô i nh ng ai có hành vi ho cho là trái v i luật pháp cu a ho thì đ ng nhiên là pha i bi đàn áp. Mắ c dù rằng th luật pháp này chi là công cu đ đ ng trị đ c tôn cu a đ đ ng t phong cho mình danh nghĩa và t cách đê cầm quyền không th i ha n. Th luật pháp, không ma y may pha n ánh nguyê n vo ng cu a nhân dân đ i còn dày xéo lên nh ng qui pha m pháp lý quốc tế mà Hà Nô i gân ba thậ p niên qua, đã h n mô t lần mình thi cam kết tôn tro ng. Nh ng các nhà cai trị đắ Thăng Long đã t đánh giá đó chính là công lý. S thậ t, nh mô t luậ t s đã tuyên bố sau khi bào ch a cho mô t bi can đối lậ p, rằng đó là th công lý “bất công”. Tôi cho rằng pha i go i là công lý “phi nhân quyền”, “công lý đàn áp” thì m i đắ ng.

Lu t pháp không tôn tr ng nhân quyền

Gia Minh: Nếu có thể được, xin luật sư khai triển cho rõ thêm thế nào là công lý “phi nhân quyền”.

Trần Thanh Hiệp: Theo lời bà Nguyễn Phụng Nga, người phát ngôn của Bộ Ngoại giao Việt Nam thì việc xét xử, truy tố các nhà đấu tranh dân chủ là đúng luật pháp Việt Nam. Đòi hỏi như phía Hoa Kỳ là hoàn toàn sai lệch và nhảm nhí và can thiệp vào công việc nội bộ của Việt Nam. Thắc mắc người phát ngôn này chỉ lặp lại một luật lệ để có hậu quả bỏ máy cầm quyền cộng sản của Việt Nam.

Theo lời bà Nguyễn Phụng Nga, người phát ngôn của Bộ Ngoại giao Việt Nam thì việc xét xử, truy tố các nhà đấu tranh dân chủ là đúng luật pháp Việt Nam. Đòi hỏi như phía Hoa Kỳ là hoàn toàn sai lệch và nhảm nhí và can thiệp vào công việc nội bộ của Việt Nam.

Đã đành là đúng luật pháp Việt Nam. Nhưng phải hỏi rằng thứ luật pháp ấy là loại luật pháp nào, do ai làm ra và có theo đúng các quy phạm của luật quốc tế về nhân quyền mà Hà Nội có nghĩa vụ phải áp dụng hay không? Nếu nhìn vấn đề dưới góc độ pháp lý thì luật pháp của Hà Nội là một thứ luật pháp không nhìn nhận cho con người nghĩa là cho người dân Việt Nam được có những quyền bẩm sinh, tức là sinh ra đã có hay nói cách khác phải có để làm người với đầy đủ nhân phẩm.

Nhà cầm quyền Hà Nội như đã ghi vào trong Hiến pháp do họ soạn thảo và ban hành rằng người dân chỉ có được những quyền nào mà nhà nước Hà Nội ban cho. Và trong thực tế, qua các văn bản áp dụng Hiến pháp người ta thấy tất cả mọi nhân quyền, dân quyền đều bị hạn chế đến mức độ bị tước đoạt. Vậy nếu coi việc áp dụng ấy là công lý thì hẳn nhiên đó là công lý phi nhân quyền tức là không có công lý mà chỉ có bất công và đàn áp.

Gia Minh: Vậy phải làm thế nào để thực hiện được Việt nam một nền công lý tôn trọng nhân quyền?

Trần Thanh Hiệp: Trước hết Hà Nội phải luật hóa càng sớm càng tốt những quy phạm quốc tế về nhân quyền, như đã được đề cập liên tục 5 văn bản của Hiến Chương Quốc Tế về Nhân Quyền. Một khi đã luật hóa rồi thì phải tiếp tục áp dụng luật pháp ấy một cách nghiêm chỉnh để không biến thành luật pháp bánh vẽ làm bình phong che dấu đàn áp phi nhân quyền.

Nếu nhìn vấn đề dưới góc cao nhđó thì luật pháp của Hà Nội là một thứ luật pháp không nhìn nhận cho con người nghĩa là cho người dân Việt Nam đđđđ có những quyền bđđđm sinh, tức là sinh ra đđđđ có hay nói cách khác phải có đđđđ làm người với đđđđ nhân phẩm.

Sau hết nếu phải xét đđđđ thì việc xét đđđđ phải đđđđ đđđđm báo là theo đúng tiêu chuẩn, thu đđđđ xét đđđđ công bằng. Tức là thđđđđ hiđđđđn công lý. Luật học quan niệm công lý nhđđ là hành đđđđng sống phải ng đđđđ về cho các bên trong cuộc tranh chấp nhđđng gì hođđ đđđđ có hay đđđđđđ quyền có. Đó là ý nghĩa của nđđđđđ dung thành ngữ tiếng la tinh “Sum cuique tribuere” từ thđđđđng cổ đđđđđđ đến nay vẫn đđđđđđ coi nhđđ là tiêu chuẩn của công lý.

Thđđđđm đđđđng rất tồi tệ của nhân quyền hiđđđđn nay sẽ còn kéo dài chừng nào nhà cầm quyền Hà Nội vẫn không chiđđđđu đđđđđđng lối cai trị phi nhân quyền của họ. Không thể có công lý nếu không có pháp luật tồn đđđđng nhân quyền theo đúng quy phạm quốc tế về nhân quyền.

Gia Minh: Xin cảm ơn luật sư Hiđđđđp và xin đđđđđđ nhắc lại rằng ý kiến của luật sư Hiđđđđp không nhất thiết phải ảnh hưởng đđđđđđm của Đài RFA.